

PNR-avtal mellan EU och Kanada

2017/18:FPM20

Justitiedepartementet

2017-11-16

Dokumentbeteckning

KOM (2017) 605

Kommissionens förslag till rådsbeslut om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar mellan EU och Kanada om ett avtal om överförande av flygpassageraruppgifter (PNR) för att förebygga och bekämpa terrorism och grov brottslighet

Sammanfattning

EU och Kanada har sedan år 2006 avtal om överföring av passageraruppgifter (PNR-uppgifter) med syfte att förebygga och bekämpa terrorism och grov brottslighet. Avtalet löpte ut år 2009 varefter nya förhandlingar om en förlängning inleddes år 2010. Förhandlingarna avslutades och avtalet undertecknades den 25 juli 2014 varefter det underställdes Europaparlamentet för godkännande. I januari 2015 begärde Europaparlamentet att EU-domstolen skulle yttra sig över om det föreslagna avtalet var i överensstämmelse med EU-fördragen och EU:s stadga om grundläggande rättigheter.

I juli 2017 meddelade EU-domstolen att avtalet inte kan ingås i sin nuvarande form eftersom flera av bestämmelserna i avtalet är oförenliga med EU:s regelverk om grundläggande rättigheter. Kommissionen har därefter bestämt att de vill inleda omförhandlingar med Kanada och begärde rådets mandat för detta den 18 oktober 2017.

Regeringen ställer sig positiv till att kommissionen omförhandlar avtalet med Kanada i enlighet med de punkter som EU-domstolen redovisat i sitt yttrande.

1.1 Ärendets bakgrund

EU har sedan år 2005 ingått tre avtal om överföring av PNR-uppgifter; med USA, Kanada och Australien. Avtalet med Kanada ingicks år 2006. Till avtalet hör ett beslut av kommissionen om s.k. dataskyddsadekvans för Kanada. Detta beslut löpte ut den 22 september 2009 vilket innebar att parterna på nytt behövde inleda nya förhandlingar om en förlängning av avtalet och eventuella nya villkor. Under förhandlingsperioden fortsatte avtalet att löpa interimistiskt.

I juli 2014 avslutades förhandlingarna och avtalet undertecknades varefter det underställdes Europaparlamentet för godkännande. I januari 2015 begärde Europaparlamentet att EU-domstolen skulle yttra sig över om avtalet var förenligt med EU-fördragen och EU:s stadga om grundläggande rättigheter.

I juli 2017 meddelade EU-domstolen att avtalet inte kan ingås i sin nuvarande form eftersom flera av bestämmelserna i avtalet är oförenliga med EU:s regelverk om grundläggande rättigheter. Kommissionen har därefter bestämt att de vill inleda omförhandlingar med Kanada och begärde den 18 oktober 2017 rådets mandat för detta.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innehåller ett utkast till rådets beslut att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar med Kanada om ett avtal om överförande av PNR-uppgifter i syfte att förebygga och bekämpa terrorism och grov brottslighet. Av bilagan framgår att avtalet fullt ut ska respektera bestämmelserna i artiklarna 7, 8, 21 och 52(1) i EU:s stadga för grundläggande rättigheter, så som EU-domstolen specificerat i sitt yttrande (Yttrande 1/15) av den 26 juli 2017.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

De brottsbekämpande myndigheterna hanterar redan idag information från flygtrafikföretag för brottsbekämpande ändamål. Tullverket har sedan 1996 rätt att få tillgång till vissa passageraruppgifter från transportföretag om uppgifterna kan antas ha betydelse för Tullverkets brottsbekämpande verksamhet. Tullverkets rätt till information regleras i tullagen (2016:253) och i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen. Polisen har sedan 1998 samma rätt att få tillgång till passageraruppgifter från transportföretag, vilket regleras i polislagen (1984:387). För närvarande pågår arbete med att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/681 om användning av passageraruppgiftssamlingar (PNR-uppgifter) för att förebygga, förhindra,

En förlängning av avtalet med Kanada, inklusive de ändringar som förutses enligt ovan, bedöms inte ha någon särskild påverkan på det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget bedöms inte få några nya ekonomiska konsekvenser för statsbudgeten eller EU:s budget. Utgångspunkten är att eventuella ökande kostnader ska finansieras inom befintliga ramar.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen ställer sig bakom att avtalet med Kanada omförhandlas i enlighet med EU:s stadga för grundläggande rättigheter enligt de punkter som EU-domstolen tagit upp i sitt yttrande av den 26 juli 2017.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

F.n. inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

F.n. inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artiklarna 16(2) och 87(2)(a) samt artikel 218(3) och (4) i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt, FEUF.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte relevant för detta ärende.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Enligt mandatet ska kommissionen genomföra förhandlingarna efter konsultationer med en särskild kommitté som ska inrättas av rådet. Efter att förhandlingarna avslutats ska först rådet och därefter Europaparlamentet godkänna avtalet innan det kan träda i kraft.

4.2 Fackuttryck / termer

PNR – ”Passenger Name Record”. En sammanställning av uppgifter om varje enskild passagerare som gör det möjligt för det lufttrafikföretag som sköter bokningen och andra deltagande lufttrafikföretag att behandla och kontrollera reservationen. Uppgifterna består bland annat av resedatum, resrutt, namn, telefonnummer, resebyrå, betalningsinformation, platsnummer och bagageinformation.